

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir puțin prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

Pentru limbă.

(A.) De un șir de ani încoace mereu ni dat să cetim în gazete despre neînțelegeri și chiar ciocniri sângeroase iscate între tinerimea popoarelor Austriei, tinerime care cercetează școlile înalte. Isbugnesc mereu nemulțămirea când între italieni și slavi, când între cehi și nemți, când iarăși între poloni și ruteni, ca zilele trecute la Lemberg în Galiția.

Toată nemulțămirea tinerimii deosebitelor popoare din Austria vine din faptul că la școlile înalte nu pot învăța în limba lor națională, ci trebuie să învețe carte ca să se facă doctori ori advocați, în limba nemțască. Tinerii aceștia cer să se înființeze și școli înalte în cari să poată învăța în limba lor, ori la aceeași univesitate, pe lângă profesorii cari vestesc știința nemțască să fie și de-aceia cari să învețe pe tineri în limba acestora.

Cer dară un drept firesc, care în vremile nouă nu se va mai putea ținea mult timp în cătuși. După-ce odată s'au adus legi cari spun că toate popoarele unei țări sunt și au drepturi egale, drepturile sfinte ale deosebitelor limbi încă vor trebui recunoscute. Pentru-că altfel dreptatea și egalitatea ar fi numai vorbe goale, iar vorbele goale nu pot forma temelia statelor cari voesc să trăiască. Cetim cu plăcere despre mișcarea aceasta a tinerimii popoarelor Austriei, pentru-că avem și noi, Români din Ungaria și Ardeal aceleași dorințe, și ne zbatem spre aceeași țintă: drepturile limbii noastre să fie într-o toată egalitate cu drepturile altor limbi din țară. Numai astfel să va putea zice că toate popoarele din Ungaria au aceleași drepturi, pentru-că doar vecinic va rămânea adevărată zicala: prin limbă trăește un popor.

Dela 48 încoace toate luptele poporului român din Ungaria și Ardeal s'au dat pentru drepturile limbii. Ne este proaspătă în amintire tuturor lupta din urmă care s'a dat împotriva noii legi școlare. Numai cât popoarele Austriei au un guvern care să deosebește mult de al nostru. În Viena chestiile naționalităților din Austria se judecă mai cu temei decât în Budapesta. În dieta din Viena stau oamenii de vorbă, chibzuesc mereu cum ar putea împăca popoarele Austriei. Și, după semnele ce să arată, nu va trece multă vreme, și popoarele din Austria li-se vor da drepturile egale cari le cer pentru limba lor.

În Budapesta însă sunt altfel de cărmuitori. În guvernele ungurești să

perândează mereu bărbați cari nici nu vreau să-și deschidă cel puțin ochii și să vadă că'n țara asta nu răsună numai limba ungurească. În dieta din Budapesta urlă toată lumea când un deputat de-al nostru amintește drepturile cari trebuie să le aibă limba românească.

E o veche dorință a noastră să avem cel puțin o academie, o școală înaltă, în care să se învețe românește. Căci totuși e lucru de bajocură, ca de pildă, un profesor care va avea să învețe într'un gimnas românesc, să-și câștige învățătura numai în limba ungurească. Fericitul într-o pomenire mitropolit al Blajului Alexandru Sterca Șuluț a lăsat chiar o fundațiune pentru scopul acesta.

Legea de naționalități, făurită de marii bărbați ai Ungariei, cere ca statul pe cheltuiala sa să întemeieze școli medii, gimnase și alte școli printre popoarele Ungariei, în cari să se învețe în limba poporului care formează majoritatea cutărui ținut. Ei, dar cărmuirile cari s'au perândat în țara noastră au lucrat așa ca și când legea asta nici n'ar fi.

Acum de curând chiar, când s'a înființat gimnaziul din Caransebeș, cu bani de-a grănițelor români, în mare parte, au lovit legea de naționalități la mir, și'n acel gimnas să învață ungurește. Și tot jurul și aproape toți tinerii cari cercetează școala aceea sunt români.

Mai mult. Guvernele ungurești nici chiar pe banii noștri nu ne-ar mai lăsa să ne întemeiam școli medii, gimnase și alte școli.

Oamenii acestor guverne trăesc în vis și nu vor încă să vadă adevărul. Visul lor e: limba ungurească stăpânește toată țara, adevărul e: că abia stăpânește jumătate din țară.

Ei cred că vor putea să sugrume dorința vie a drepturilor limbilor naționale din țară, și de-aceia s'acată și de apucăturile celea mai scrințite. Merg orbiș, înainte, și ideea statului e'o singură limbă nu-imi părăsește. Ar fi așa, dacă Dumnezeu i-ar fi făcut numai pe ei locuitorii acestei țări. Dar' Dumnezeu, de multe veacuri, înaintea lor chiar, ne-a implântat aici și pe noi români.

Vor mai merge ei încă înainte cu apucăturile lor, dar la urma urmei tot se vor obosi și vor trebui să vadă, că au îmblătit atât amar de ani paie goale. Și ori cât ar merge înainte pe calea ce-au apucat-o, nu va fi putere lumescă, care să sugrume din inimile

noastre dorința de căpetenie a noastră ca popor: drepturi într-o toată egalitate pentru limba românească. Nu ne sperie pe noi nici Burdea, nici Șăghescu, nici Mangra, care-a venit să-i boteze a doua-oră pe cei doi, și astfel să se facă toți trei nazaricuși, nu ne sperie, când vrând să se apropie de domni mari, vin să ne spună că prea multe drepturi cerem și noi dela guvern, să mai lăsăm din ele. Ei lase ce le place, și pot lăsa tot, pentru-că în inima lor n'au nimic, dar inima poporului român e plină de veacuri de dorința de-ași putea câștiga în țara strămoșilor lor nu un drept sau altul, ci *toate* drepturile sfinte, firești, fără de cari un neam nu poate trăi. Și avem nădejde mare că va veni o vreme când drepturile acestea le vom avea. Va veni o vreme când un domnitor cuminte va gândi așa: „Ce mi-e mie cutare ori cutare popor? Mi-e mie toate popoarele pe-o formă de iubite, pentru-că pe toate mi-se razimă împărăția“. Și, chibzuindu-se cu cărmuitorii le va spune gândul său. Și dacă aceștia tot se vor mai codi, falnicul și luminatul stăpân își va înălța capul, își va ridica dreapta și va zice: „Popoarele mele, iată vă dau drepturile sfinte după cari a-ți așteptat atâta vreme“.

Și-atunci se vor pune stâlpi noi împărăției, cari nu se vor clăti mai mult.

După alegeri. Din toate cercurile electorale unde au fost candidați români cu program naționalist, vin vești despre neînchipuite prigoni ce s'au pornit din partea administrației ungurești împotriva românilor cari au votat cu candidații noștri. În comitatul Făgărașului sunt suspendați mai toți notarii, în comitatul Albei-de-jos jandarmii străjuesc și acum prin sate, și nu lasă să vorbească om cu om. În cercul electoral al Șomcutei „vaidiștii“ sunt bătuti cu patul puștii fără multă întrebare. În Blaj jandarmii au confiscat steagul reuniunii meseriașilor, ci că ar fi în culori naționale, și pe harnicul profesor Precup, presidentul reuniunii l-a pedepsit pretura din Blaj cu 50 cor., dar și pretorele de aici a fost întrecut de cel din Roșia-de-munte, care pe un alegător de-a lui Vaida (cercul Ighiului), domnul Ion Iancu din Bucium, l-a pedepsit cu 200 coroane pentru frânele cailor, în cari nenorocitul notar român din Bucium Stefan Paul a văzut tricolor românesc și l-a denunțat preturii. Iți stă mintea'n loc și te'ntrebi: unde trăim? în ce țară suntem?

Vicarul Mangra spune — vezi bine unor ijdani — că de-ocamdată nu prea știe ce va face. S'ar gândi la un partid moderat în dieta țării, dar să vede, că nu să increde nici el în Burdea, Șeghescu și Ciocan. Crede însă că va forma un partid moderat român în țară afară de parlament, iar el și soții vor rămânea în partidul muncii. O stafetă a dânsului a venit din România și să spune c'ar fi colindat pe la unii din prelații noștrii, să vadă de nu-i va putea aduce în apele vicarului dela Orade? Declarația lui Mangra, că nu vor face un partid moderat în dieta țării, credem că e în legătură cu nereușita stafetei sale, care, ni-se pare, e de mult moderat.

Că va forma un partid moderat în țară iarăși nu credem. Câți-va protopopi și tot atâția preoți cari i-ar asculta porunca, nu formează poporul românesc, care stă neclintit pe bazele programului partidului național-român.

Ordonanța despre catechizare. Foaia ungurească „Pesti Hirlyap“ aduce informația că toți membrii guvernului sunt de părere ca să nimească ordonanța despre limba de catechizare, dată de contele Apponyi pe când era ministru.

Mai că nu credem, în urma faimoasei vorbiri a lui Tisza. O să vedem!

Străinii, cari au votat contra noastră, boicotați. În urma împrejurărilor, că alăta străinul, cart trăiesc de pe pielea noastră au lucrat la algeri cu prea multă răutate contra noastră. — mai mulți fruntași de prin comunele noastre au pornit un boicot contra acestora

Și anume: În unele comune s'a luat hotărîrea ca să nu mai calce nici un român în crâșma sau bolta cutărul țidov, ungur sau sas.

Astfel de știri avem din părțile Orăștel, din Arment (lângă Sibitlu) etc.

Și, într'adevăr, lucrul acesta îl și merită toți aceta, cart la algeri nu s'au dat înapoi nici dela cele mai grozolare apucături contra noastră

Asupra ăstorfel de lucruri vom reveni în numărul viitor al foii noastre, când vom publica unele scrisori sosite la redacție.

Din dietă.

Vorbirea deputatului nostru Dr. Stefan C. Pop.

În dieta țării din Budapesta se continuă debaterile. Vineri, în săptămâna trecută (8 Iulie n.) a vorbit iubitul nostru deputat Doctor Stefan C. Pop, care și-a ridicat glasul în dietă contra nedreptăților ce ni-s'au făcut la alegeri.

Domnul Pop a spus între altele cum el însuși — după-ce era ales deja de deputat — a fost amenințat de jandarmi în cercul Boroșineului.

Al doilea caz i-s'a întâmplat domnului Pop în 14 Iunie, în comuna

Cherăluș, când jandarmii s'au obrăznicit în casa părintelui protopop Augustin Târziu, silind pe Doctor Stefan C. Pop să părăsească comuna, fiind dus între baionete de șase jandarmi.

Camera a ascultat și a aprobat în repețite rânduri cele spuse de domnul deputat Pop, ba unii unguri și-au spus chiar zgomotos indignarea pentru purtarea jandarmilor și a armatei pe timpul alegerilor. (Aceștia au fost unii deputați contrari guvernului).

În șirul vorbirii domnul Pop a mai adus la cunoștința dietei o samă de fărădelegi săvârșite de câți toți cu ocazia alegerilor.

La urmă domnul Pop o pretins ca să se facă cercetare contra jendarilor, cari trebuiesc pedepsiți, fiind-că pe un deputat odată ales nu îl poate opri sau deținea nici un judecător, dar niște slugoi de gendarmi de-a solgăbirăului Această propunere a trebuit la urmă să fie primită.

Cuvântul de Tron.

În numărul trecut am spus, că dieta a fost deschisă prin o scrisoare cetită de însuși Impăratul și Regele nostru. În această scrisoare (pe care o compune însă guvernul) se spune totdeauna ce are de gând ca să facă dieta: ce legi și cum vor fi acele legi?

La această scrisoare (care se numește în limba mai de sus: Mesagiul de Tron) e obiceiul, că dieta trimite o adresă (un răspuns) Maiestății Sale. Dar acest răspuns îl hotărăște dieta cum are să fie, de aceea trebuie mai întâiu desbătut în dietă.

Astfel fiind, e de înțeles, că în jurul acestei adrese se face totdeauna multă vorbă. Guvernul își spune părerea lui, iar partidele opoziționale (contrare guvernului) încă voesc a-și spune părerile lor. De aceea de astădată s'au prezentat cinci răspunsuri (adrese) la Cuvântul de Tron. O adresă este a partidului guvernamental, iar celealalte patru au fost prezentate de partidul naționalităților, de koșuthiști, justhiști, populari și partidul economilor.

Răspunsul guvernului la Cuvântul de Tron.

Adresa ce a prezentat-o partidul guvernamental, ca răspuns la Cuvântul de Tron, nu conține nimic de dai Doamne. Numai vorbe ticluite în doi peri. Că vom face ceia și vom face ceia. Că vom schimba legea electorală, care va fi mai liberală și mai bună, ca astfel să mulțumească poporul, cum și că vom face mai multe legi folositoare.

Dar aceea, că cum vor fi aceste legi? Cât vor fi de liberale? În ce formă vor fi făcute? — despre toate acestea nu spune nimic apriat și descurcat partidul guvernamental în adresa către Maiestate. Nici chiar despre legea electorală nu spune, decât că se va face și că are să fie mai bună ca cea de acum. Dar ce și cum? Despre aste nimic sigur!

În urma acestora nu e nici o mirare, că nici chiar ungurii nu au nici o încredere în acest guvern. Cu toții s'au pus și au făcut adrese separate.

Răspunsul naționalităților la Cuvântul de Tron.

Am spus mai sus, că chiar și ungurii din opoziție sunt cu toții nemulțumiți de adresa partidului guvernamental.

Cu atât mai mari motive avem noi, naționalitățile, ca să fim nemulțumiți. De aceea, e un lucru de sine înțeles, că partidul naționalităților încă a prezentat un răspuns separat la Cuvântul de Tron al Impăratului. Neavând loc de a publica acest răspuns întreg, dăm din el părțile cele mai de căpetenie. Iată ce zice partidul nostru al naționalităților, din care, după-cum se știe, fac parte deputații români, sârbi și slovaci:

„Maiestate Imperială și Regală Apostolică!

„Trimitem salutul nostru omagial Maiestății Voastre și cu inimile pline de recunoștință mulțumim lui Dumnezeu pentru bunătate cu care a îngăduit ca Maiestatea Voastră să deschideți în persoană și actuala dietă ca să putem începe munca noastră, care tinde la înălțarea strălucirii tronului și la întărirea puterii țării.

„Cu adâncă îngrijire pentru viitorul țării, trebuie să declarăm însă în fața Maiestății Voastre, că dieta adunată acuma, nu oglindește voința adevărată a popoarelor din țară! De o parte legea de alegeri de astăzi, răpește unei mari mulțimi de cetățeni puțința de-a trimite în dietă oameni cari să aperse trebuințele adevărate, simțite de popoare, de altă parte la alegerile trecute purtătorii puterii au săvârșit volnicii atât de mari, încât voința adevărată a popoarelor, nu a putut ieși la lumină!

Stricarea poporului prin cumpărare, a fost pe față! Inrăurirea prin bani asupra alegătorilor, nu a ajuns numai un scandal de obște, ci, cât privește morala publică în țară, trebuie să ridice îngrijorări adânci în sufletele cetățenilor iubitori de tron și țară!

„Ori-cât de mult dorim înaintarea pacinică a țării noastre, nu putem să nu-ți arătăm credința noastră, că majoritatea (partidul mai mare) din dieta asta, nu poate spune că voința țării e cu ea și nu e potrivită a da bună deslegare trebuințelor cerute de desvoltarea timpurilor!

„Maiestatea Voastră!“, o mișcare bolnavă bântue de zeci de ani țara asta și ține încătușate toate puterile ei de viață! Ori ce încercare de a lecu această zbatere bolnavă, a rămas zădarnică! Și o lecuire să va putea numai punând Ungaria pe alte temeuri de ocărnuire, lărgind temeiul pe care să face acest lucru azi! Acest temei din care izvoarește toată conducerea țării, e dreptul de vot al cetățenilor. Și acesta trebuie lărgit, dându-se în locul votului de azi, votul universal, egal și secret!, îngădit de toate chezeșile despre deplina libertate la alegeri și despre curățenia lor! Avem încredere că Maiestatea Voastră nu ve-ți îngădui să se facă o lege, care să se facă o lege, care să lase afară din drept pe muncitori și care ar jigni prin împărțire maiestrită.

a cercurilor, dreptul popoarelor nemaghiare, — căci asta ar face cu nepuțință și mai departe întărirea bunelor stări în țară!

„Cu durere vedem că Maestatea Voastră a-ți lăsat neluată în Cuvântul de Tron îndatorirea guvernului de a da dreptă deslegare cererilor naționalităților nemaghiare din țară! Deși aceste cereri au atras nainte vreme luarea aminte a Maestății Voastre asupra lor, și la 1861 și 1866 s'a dat îndrumare dietei ungare să dea drepturile de lipsă și să se îngrijască de așezăminte care să asigure ființa națională a feluritelor popoare din țară. Că doar e dovedit prin numărările oficiale, că peste jumătate de locuitorii acestor țări, nu sunt unguri. Și aceste popoare au fost totdeauna credincioase țării și Tronului, — au dară drept să aștepte să li-să dea puțința a să desvolta în pace culturale și economice!“ —

În partea ce mai urmează se cere ducerea la îndeplinire a legii de naționalități. Se cere mai departe ca la judecătoria să fie angajați mai mulți fii de-ai popoarelor nemaghiare, iar limba tuturor popoarelor din țară să fie luate în samă, fie acea limbă românească sau slovăcească.

După aceea se zice în răspunsul naționalităților: ca să se schimbe felul nedrept de dări care e azi. Cei cu avere puțină să fie scutiți de orice dare până la cutare grad de bunăstare, casele muncitorilor să fie scutite de dare; să șteargă virilismul și dreptul de candidare al solgăbiraelor și vicșpanului, când poporul vrea să-și aleagă slujbașii, să se dea loc cererilor drepte de limbă a popoarelor nemaghiare, la deregătorii și judecătoria; prin colonizări și parcelări să fie făcute partașe și popoarele nemaghiare ale țării; să nu facă atâtea nedreptăți cu școlile; statul să dea ajutor de-o formă tuturor, dar lăsându-le libertatea veche și dreptul limbii. Armata să fie scutită de amestecul politic și să nu să prefacă și ea în instrument de maghiarizare. Bisericele ajutate pe o formă, și fără străngeri de libertate pentru ele.

În sfârșit se face o aducere aminte a Coroanei, că, ca să fie liniște în țară, e de lipsă să se facă dreptate pentru toți, e de lipsă ca nici Coroana nici guvernul să nu facă unor locuitori ochi mai dulci ca celorlalți.

Acest răspuns se încheie cu asigurarea nestrămutatei dragoste ce o au naționalitățile nemaghiare față de Tronul Maestății Sale.

Dieta va respinge acest răspuns al naționalităților. Asta se știe sigur. Decât tot s'a ajuns un scop: că adevărate cererile noastre drepte vor fi cetite de atâta lume în aceste zile. Ba a bună sama, chiar și la Curte în Viena vor pătrunde știri despre ceea-ce au vorbit și au cerut deputații noștri în dieta din Budapesta.

Groful Tisza vorbește în dietă.

După prezentarea adresei de mai sus, a naționalităților, care se întâmplase Luni în 11 Iulie calendarul nou — nu a mai trecut decât o zi până ce și a ridicat cuvântul în dietă și fai-

mosul grof Tisza. Aceasta s'a întâmplat în ziua de Sânpetru.

Pe Tisza îl supărase foc cele spuse de dl Dr. Mihali, care a prezentat adresa naționalităților.

Cu toate acestea îngâmfatul grof nu a spus lucruri nouă. A bătut tot pe calapodul cel vechiu. Că adevărat înțaiu și înțaiu agitatori ar fi de vină, că Ungurii nu să pot înțelege cu Românii. Iar după el agitator (adevărat atățător) este orice Român, care își iubeste neamul și se luptă, pentru ca și noi Românii să avem drepturi egale în această țară.

Vorbirea lui Tisza a fost îndreptată mai mult către noi Românii. Din cele spuse de el reiese, că Tisza ar voi ca bună oară foile să fie iar luate la ochi, tot asemenea și ceialalți fruntași ai noștri.

Pe deoparte amenințări contra conducătorilor noștri, pe de cealaltă parte ochi dulci vânduților de Burdea, Șeghescu și Mangra.

În urma acestor fel de gânduri și vorbe ale lui Tisza, e curată bazaconie când zice într'un loc în vorbirea lui:

„Nu-i țară mai fericită pe fața pământului decât Ungaria! În nici într'un loc nu să simțesc popoarele așa de bine, ca aici, unde naționalitățile au atât de mare libertate, ca nicăiri!“

A mai spus îngâmfatul grof încă multe multe vorbe late și nesărate, cari însă nu vor avea alt rezultat, decât că vom înțelege tot mai bine, că dela guvernul și dieta aceasta nu ne putem aștepta la nici un bine.

Ce zic deputații noștri?

Președintele partidului naționalităților, dl deputat Dr. Teodor Mihali, într'o convorbire cu un redactor dela o foaie ungurească, („Keleti Értésítő“) care a dorit ca să cunoască părerea Românilor, a zis următoarele despre discursul contelui Tisza:

„Vorbirea lui Tisza, în loc să îndrepteze starea de lucruri, a turnat mai mult ulei pe foc. Deputații naționalităților au găsit situația așa cum se prezintă astăzi. Ea va rămânea și mai departe aceeași, căci câtă vreme există o naționalitate, va exista și un partid al naționalităților. Dacă se recunoaște naționalităților drepturi la desvoltarea limbii și culturii lor, trebuie să li-se îngăduie să facă uz și de mijlocul de a-și întruchipa o organizație pe baze naționaliste. Căci, după concepția modernă de astăzi, nici naționalitățile, nici clasele nu-și pot apăra interesele fără organizare. Tisza însă refuză, tăgăduiește direct această posibilitate. În direcția indicată de Tisza s'au mai făcut încercări încă pe vremea contelui Lonyay, Coloman Tisza și Desideriu Szilagyi, cu prelații bisericii române, dar aceștia au declarat sincer că nu pot lua asupra-le asemenea rol, fiindcă și-au pierdut influența asupra poporului, tocmai din pricina ordinațiilor guvernului unguresc date contra bisericilor. Noi, deputații partidului naționalităților, vom să rezolvăm temeinic această chestiune și dorim stabilirea unor relații cu adevărat pacifice. Aceasta atârna însă dela guvern. O fi Tisza un mare bărbat de stat, dar el nici azi nu cu-

noaște încă viața practică. Altmintrelea n ar putea să afirme că Românii urăsc pe Unguri. Dacă dăinuiește amărăciunea, dacă se ridică acuze și plângeri, atunci acestea nu sunt îndreptate contra maghiarismului, ci contra acțiunilor nedrepte ale guvernului și ale organelor lor.“

Potopul din Bănat

În numerii trecuți ai foi noastre am dat știri pe larg despre pagubele și nenorocirile din Bănat, cauzate prin groaznicul potop.

Amănunte din lipsă de loc nu putem publica azi, decât că se colectează banii în întreaga țară pentru cei nenorociți. Aceasta este de altcum și de lipsă. Toți să dea cât de puțin, care cât poate!

La redacție am primit și unele scrisori, dela oameni cari doresc a primi copii orfani. Vom publica aceste scrisori în numărul viitor.

Scrisorile Bădicului Ion.

Vicarășul Vasile Mangra.

Tu-ți vei aduce aminte, dragă cumetre, de un popă cu nume mare dela noi din țară, unul Văsălie Mangra, pe care românii l-au fost ales odată de vlădică la Arad. Nu-ți vei fi uitat că atunci stăpânirea n'a voit să-l înainteze domnitorului spre întărire, pentru-că Văsălie Mangra era ținut pe atunci de mare român, și le era frică să nu se pună el ca vlădică în fruntea românilor și să facă mare mișcare în țara ungurească. Ei bine, dragă cumetre, zice-o vorbă din bătrâni că nici cămeșii de pe tine să nu te încrezi. Vorba asta bătrânească s'a adevărit la alegerile acestea cu vicarășul Mangra. Când toți românii țineau la el ca la un mare conducător, ba auziam că și în țara românească i-s'a dat mare cinste, fiind ales între cei mai învățați bărbați ai noștri să șadă pe scaun de cinste, de-odată se svonește, că vicarășul Mangra ar avea de gând să vă părăsească și să treacă la unguri. Crezi tu că svonul acesta l-a crezut cineva dintr'untâi? Nici vorbă. Gazetarul care a scornit mai întâi vestea a fost luat la trei parale de ceialalți gazetari, că-i scrinit la minte și că vorbește fleacuri. Nu se poate, ne ziceam și noi țărani în sat, nu se poate ca un popă românesc cu vază așa de mare și cu trecut așa de frumos ca Mangra să treacă în partea dușmanului.

Trec ele zile, se sfădesc ei gazetari, începe să șoptească toată lumea românească. Dar vicarășul tăcea mulcom acolo la el acasă în Oradea-mare. Când văzură gazetele că el nu suflă o vorbă să se disvinovățească, cum trebuie să facă un om cinstit când i-se terfelește numele, au început să-i dea crezare înțaiului gazetar care a dat vestea'n lume. Cinstit l-au rugat pe popa cel mare din Oradea să spună ce-i drept și ce nu-i drept în toată treaba asta. Dar vicarășul a urmat să tacă, ba poate zimbea de zvărcolirile oamenilor cari nu știau ce să creadă despre el.

Când au venit alegerile, însă vicarășul Mangra a grăit. Gura sa care mai înainte să ves'ea evanghelia și căzania românească în sat nu i-s'a mai deschis, ci altă gură, altă limbă, altă mințel și altă inimă, necunoscută nouă, s'au arătat la dânsul. Nu știa nici de umilimea și de sărăcie. Să nu știți Mangra ce zice? Să glumească ipoate? Să-i tragă pe unguri pe sfoară în rândul ei mitatic nu în? Să nu fie vorba de adevărit cărând spre marea mare și scărba în întreg neamului românesc, că zău vicarășul Mangra nu glumește, și că

ce face, face din voința lui. A dat fățiș mâna cu contele Tisza și cu guvernul, după-ce mai înainte le-a strâns destul mâna pe furie, cum s'a auzit mai târziu.

S'a născut de viața lui, de trecutul lui, a tras un val de noroiu peste toată vaza de care se bucura la noi, și ne-a părăsit. S'a născut biserica în care a slujit, și s'a preoțit a doua oară pentru altă slujbă și altă biserică.

Nouă ne-a stat mintea în loc. Mai înțelegeam noi pe niște amărăți de crișmari, cari se codeau să vină cu noi la alegeri de teamă să nu-și piardă licența. Ziceam: is săraci, is năcăjiți, au copii mulți, și nici nu-s oameni cu carte. Și totuși pe mulți i-am dus cu noi, iar cari s'au rătăcit azi plâng și se blastemă de rușinea ce s'au pus-o asupra capului. Dar un om cu mare învățătură, un popă care a fost ales vlădică, fără copii, fără năcazuri, un om care a fost conducător al poporului, cum e cu puțință să treacă în tabăra dușmană? Ne-am înfiorat mulți ca la o mare nenorocire, când am văzut că el nu numai se dă pe partea cărmuirii, ci primește chiar să fie ales deputat al guvernului. El azi e alături de Tisza și de toți grozii și baronii și va privi cu dispreț la cei cinci deputați ai noștri ai românilor. El azi nu mai e român.

Acum te 'ntreb, dragă cumetre, cum se poate face o schimbare ca asta? Una din două: Ori a fost Vasile Mangra în toată viața lui de până acum cu inima curată, și ceea ce a lucrat a lucrat cu gândul cel mai bun, ori s'a jucat numai de-a marele român și de-a conducătorul. Dacă ar fi fost cu inima curată, și tot ce-a făcut n'a fost fariseism, ci adevăr, atunci pasul lui de azi nu se poate tălcui. Că eu, numai un om dela sate, și totuși văd că'n mine numai o inimă bate și că numai un suflet pot să am și eu două. Dacă sunt într'adevăr de omenie atunci nu mă pot purta ticălos în ori-ce împrejurare a vieții, ci merg pe drumul meu știut și bine hotărât.

Nu ne rămâne decât cea de-a doua judecată: vicarșul dela Oradea s'a bătut numai cu pumnul în piept, dar inima cumu-i, nu s'a arătat-o nimănui. O bună parte din viața lui nu și-a arătat-o nimănui, gândindu-se poate la vorbele Mântuitorului: „Vai vouă fariseilor și cărturarilor fățarnici, că sunteți asemenea mormintelor cari pe dinăfară sunt văruite, iar pe dinlăuntru sunt pline de oase și putreziune“.

Ei bine, cumetre, dacă cineva nu-i om în lumea asta, treaba lui. Dacă știe că n'are inimă largă în care să încapă și alții, ci abia el încapă, iarăș treaba lui. Dar o vorbă ca o sută: vadă-și atunci de treaba lui și de-ne nouă pace. Vadă-și, la lumină ori la întunec de trebușoarele lui, și nu se mai amestece și ntr'ale noastre, tragă-și cât jar își va putea la oala lui, dar la oala noastră să nu să întindă, ori de ne fierbe, ori de nu ne fierbe. Lucre cum îl taie capul: c'un om mai mult ori mai puțin nu se cunoaște.

Dar nu ni-se pună un astfel de om de conducător și nu ne îmbete cu apă rece o grămadă de ani. Nu ne cânte pe toate glasurile, și pe tropare și pe podobii, ca 'n urmă să scoată mâța din sac și să ne fluere ciardașul și să ne zică: de-aceea v'am cântat atâtea cântări românești ca 'n urmă să înțelegeți una ungurească.

Un astfel de om în rândul cel dintâi își bate joc de noi, de poporul nostru. Ști tu bine, cumetre, cu câtă sfințenie ascultăm noi și pe copiii ce vin dela școală și ne cetesc din carte. Ști cum cinștim și ne bucurăm de domni noștri cu învățătură, că tot nădăjduim c'odată prin mintea lor luminată tot o să

esim la lumină. Și ști cum ne doare, când ni-se pare numai că vr'un domn de-ai noștri nu ne mai cunoaște. Ști cum ni-se întunecă gândurile. Dar' ceea ce-a făcut Vasile Mangra ne-a umilit și ne-a rănit în credințele noastre celea mai frumoase. O singură mângăere avem: de mult n'a mai fost și multă vreme n'o să mai fie între noi un Vasălie Mangra. Așa sufletele se vede trebuie să se ivească după vorba lui Isus: Trebuie să vină în lume sminteală. Din când în când trebuie, se vede, să ne așteptăm la câte-un trăznet din senin, ca să fim mai băgători de samă, mai cumiți. Umbrele acestea vor veni și vor trece, noi vom rămânea, iar cu ei se va împlini scriitura: „Vai însă omului aceluia, prin care va veni sminteala în lume!“

Acum se zice prin gazetă: Vicarșul Mangra a voit să fie Vlădică la Caransebeș, de-aceea s'a dat pe partea Ungurilor. Vicarșul Mangra vrea să facă vlădicie nouă românească la Oradea, de-aceea s'a dat cu cei tari.

Treaba lui ce l-a fi îndemnat la pasul său. Vorba e, și adevărul rămâne, că nici înainte, până se da de mare român, n'a fost cu inima curată. Astai ce ne-a durut și ne doare pe noi: c'a avut cutezanța să se arete luger tinăr de stejar, pe când el era spre putrezire, c'a îndrăznit să umble între oamenii fruntași, când trebuia să nu iasă din întunec. Că de-aici încolo ce mai vrea, treaba d-sale, pe noi nu ne mai doare capul.

Chiar din faptul c'a vrut s'apuce cărja vlădicească cu ori-ce preț se vede de altfel, ce suflet a avut și mai înainte. Căci doară sufletul nu se schimbă de azi pe mâne, și care s'ar schimba așa nici n'ar fi suflet, ci o vlagă amară.

Dar din pățania cu el, cumetre dragă, ar fi bine să ne cunoaștem. Invățați și fruntașii noștri să cam bage bine de samă când se va mai ivi un Vasile Mangra și să nu-l mai lașe să-și joace jocul mincinos între noi, făr' să-i deschidă curăd porțița. Zici tu, că nu-l vor cunoaște ușor când se va mai ivi un astfel de om? Ba eu așa cred cumetre, că cine nu-i om se cunoaște, ori câte ponturi ar face. Ba cu cât va face mai multe ponturi, cu cât va striga mai tare, cu atâta se va cunoaște mai îngrabă. Eu cred, că mai ales pe-un lingușitor și un fariseu l'aș înhăța din trei vorbe. Oamenii aceștia trebuie să fie ceva deosebit în ochi, în față, în vorbă, în pășire chiar. Ceva prea prietinos și prea nestatornic, ceva din curajul calului de luptă și 'n aceeași vreme ceva din gudurirea cânelui bătut. Nu știu ce-i, dar când îl văd îl cunosc.

Te las cu bine!

Cumătrul tău

Bădicul Ion.

Invățătorii și miliția.

Sibiu, 1910.

Pe când vor apărea de sub tipar aceste rânduri, invățătorii ce au luat parte la deprinderea de arme pe 13 zile, vor călători care încătrău, la căminurile lor, ducând de astă dată cu sine, cele mai bune amintiri.

În Sibiu, în deosebire cu anii trecuți am fost în acest răstimp 43 invățători, toți români, afară de 3 și adecă: Toma Bobanga din Porcești; Zenovie Oana din Fornădia; Pompiliu Popa din Boian; Vasilie Popianoș din Porumbacul-de-sus; Candid Vule din Scoreiu; Nicolae Lăzăriciu din Doboșul-de-jos; Ioan Huiu din Criș; Andreiu Blotor din

Șeica-mare; Ioan Mihu din Șoala; Nicolae Bocor din Lăscovița; Ilie Mateș din Glimboaca; Emil Reit din Bran; Dumitru Stoia din Călvasăr; Dumitru Joandrea din Batiz; Ioan Lup din Cristur; Alexandru Comșa din Comana-sup; Ioan Șerban din Proștea; Andrei Drăgan din Mucundorf; Virgil Imbăruș din Mediaș; Eroftei Bârsan din Paloș; Petru Rociu din Vecerd; Nicolae Cârstea din Agnita; Gruia Novac din Șercaia; Șerban Șerban din Serel; Constantin Iozof din Ielodul-mare; Aug. Șandru din Viștea-inf.; Gheorghe Comănariu din Făgăraș; Mihail Jampa din Chezler; Daiul Săroiu din Tilișca; Paraschiv Hurubean din Păroșeni; Leonte Cauja din Vidolm; Gheorghe Niciu din Cuculata; Ioan Stroia din Netot; Victor Mărdan din Sâmbăta-sup.; Ioan Bica din Perșaiu și Izidor Dopp din Cristian.

Cu drag ne vom aduce aminte întotdeauna de acestea zile petrecute împreună, când armonia colegială ne-a stăpănit pe toți. În spețial invățătorii mai vrăstnici, cari acum pentru ultima oară s'au prezentat la deprinderea de arme, văzând tratamentul din armată destul de fin, nu vor avea de zis la acest obiect decât numai vorbe de laudă. Și dacă totuși se observă și nemulțumiri, acele să reduc la uniformă, care întru nimic nu să deosebește de cea a soldaților de rând. Să mă explic. Statul decretase odinioară calificarea invățătorilor egală cu a studenților maturizanți, iar aceștia în miliție poartă ca distingere un șinor pe amândouă mâinile. Între astfel de împrejurări e deci explicabilă nemulțumirea, și cu drept cuvânt, căci după cum să observă, toți oamenii de bine dau o însemnătate din ce în ce mai mare corpului invățătoresc. Pretutindenea și cu tot prilejul să accentuează, pentru neam și pentru țară, însemnătatea bunilor invățători. Numai în miliție să urmărește încă sistemul cel vechiu și ruginit. Ș'apoi să mi-se ierte expresiunea, dar așa cum să cătănește astăzi, pentru invățători, nu are nici un rost. Ce folos, că te săcăe în toate felurile, numai pentru a face mișcări militare repezi, pe câtă vreme — după mine — scopul final ar fi ca ei, invățătorii, să ajungă înșiși buni comandași și să li-să facă cât mai cunoscute momente din arta războirii.

Invățătorii ar trebui să pornească o mișcare și în direcția amintită, iar munca lor cu siguranță v'a fi încoronată cu succes.

Măncările militare mai lasă de dorit. În spețial amiaza e mult mai rea ca mai de mult, de aceea e îndreptățită cântarea feciorilor soldați, cari cântă, când le vine conchemarea (avizul să se prezente la arme):

Beați feciori, vă veseliți
Până sunteți la părinți,
Că noauă, vezi, ne-a sosit
O pustie de hârtie,
Dela 'nalta 'mpărăție,
Pe de lături
Pângăneturi,
Și 'n mijloc
Pară de foc.

Încă ceva, ș'apoi încheiu: Sunt interpretul invățătorilor soldați dela Regimentul 31, batalionul al 2-lea, când pe aceasta cale aduc locotenentului Arpad Csiby von Ditro, sincere mulțumiri pentru metoda sa foarte fin și modul cu adevărat nobil în care s'a purtat cu ei.

Altecum — de sine înțales — Români sunt buni soldați; sunt buni și ereditari apărători ai Tronului.

I. D.

Literatură și știință

Note hazlii.

De Haralamb Călămăr.

Impăcare.

Toader e un om cuminte,
Nu-i cu nimenea în ceartă.
Și pe cel ce îi vrea răul,
Blând îl muștră, dar îl iartă.

Toader, e'n curent cu toate,
Câte nația privește,
O revistă și-o gazetă
Ține, și le și cetește.

Toader are o purtare,
Cum am zice noi, corectă.
Și d'aceia și notarul
Din comună îl respectă.

Și-un notar e, cum să știe,
Om cu multă 'nvățatură,
Și-are trecere la domnii
Oei mai mari din prefectură.

Iar notarului cu Toader,
Ca să stea de vorbă-i place,
Fiindcă în comună Toader,
Are trecere, și pace!

Și mai când era, notarul
Întâlnind în sat la cruce
Pe moș Toader, diplomatic
Vorba pe departe-duce,

Despre treburile țerii,
Ba încolo, ba încoace,
Că, vezi Doamne, mult mai bine
Zău ar fi, să se împace

Toți Românii cu Maghiarii,
Ca să se 'ntărească statul,
Că, vezi, asta o așteaptă
Numai doar și Împăratul.

Și-l întreabă-apoi pe Toader,
Ce gândește, cum s'ar face?
N'ar fi chip, și n'ar fi cale,
Ca Românii să se'mpace?

Toader stă, și se gândește,
Ș'apoi zice: „De 'mpăcare,
„Dacă-i vorba, treaba asta
„Pentru noi nu-i lucru mare.

„Doar n'am început noi cearta,
„Noi sfârșim ușor bătaia,
„Numai spunele se-și fie
„Dumnilor întâi potaia!“

Etern fidel.

Cunosc un prieten bun,
Pe care l'a tradat
C'un ofițer nevasta,
De care-a divorțat.

E cam demult d'atunci. —
Nevasta l'a luat
P'un altul, și azi are
Fete de măritat.

Dar primul ei bărbat,
Vezi, i-a rămas fidel.
În deget încă poartă,
Și azi al ei inel.

Și știu, că o să-l poarte,
Și când va fi 'ngropat,
Căci nu-l mai poate scoate, — —
Așa s'a 'ngrășat.

Din văzduh.

II.

Fulgerul. Tunetul. Trăznetul.

Dupăce în articolul nostru trecut am vorbit despre originea electricității atmosferice, în articolul de față vom urmări, pas cu pas, urmările electricității, pentru ca să putem a ne păzi de aceste urmări rele pe cât e cu putință și a ști să ne folosim de părțile bune. Vom începe deci cu:

Fulgerul.

Unul din fenomenele datorite electricității atmosferice, care a avut o mare influință asupra omenirii, dându-i tot felul de explicațiuni misterioase și atribuindu-l mănii cerului, e fulgerul.

Îndată ce s'a descoperit existența electricității în atmosferă, fulgerul a încetat a fi un fenomen extra ordinar și astăzi știm chipul în care să produce și mai mult avem mijlocul de a ne apăra de el. Iată cum să produce fulgerul: Știm, că norii din atmosferă sunt încărcăți cu electricitate, unii din ei cu electricitate pozitivă, alții cu electricitate negativă. Am văzut asemenea, că electricitățile de feluri contrare să atrag. Dacă să află față în față doi nori, unul încărcat cu electricitate pozitivă și altul cu electricitate negativă, electricitățile din acești nori să atrag până când să unesc, atunci să zice, că electricitățile contrare sau împreunat între dânsele.

Ori de câte ori electricitățile să împreună, să produc schintei electrice, deci ori de câte ori între doi sau mai mulți nori, să combină electricitățile contrare, avem o serie de schintei electrice. Aceste schintei electrice, nu sunt altceva decât fulgerul.

Tunetul.

În urma fulgerului auzim un vuiet pe care îl numim tunet. El e datorit împreunării celor două feluri de electricitate. Când electricitățile să împreună în aer, atunci să produce o sguduitură în văzduh, păturile de aer sunt puse în mișcare cu o putere mai mare sau mai mică, iar această mișcare a păturilor de aer, ajungând până la urechea noastră, zicem că *durdue* sau *tună*.

Trăznetul.

Am văzut în articolul trecut, că pământul e încărcat cu electricitate negativă. Dacă un nor încărcat cu electricitate pozitivă să află în apropiere de pământ, atunci electricitatea din nor e atrasă de către electricitatea din pământ până când cele două electricități să vor uni, să vor împreuna. Atunci fulgerul să întâmplă la suprafața pământului și cade pe obiectele de pe el. Când fulgerul cade pe obiectele de pe suprafața pământului să numește trăznet. Este lesne de înțeles, că punctele mai înalte, cum sunt vârfurile munților, vor fi mai expuse la trăznet din cauză, că aceste puncte sunt totdeauna în apropiere de nori. Să mai produce trăznetul și în următoarele condițiuni: Să presupunem că deasupra unui obiect dela suprafața pământului să află un nor încărcat cu electricitate pozitivă. Am văzut însă că pe ori ce corp din natură să află răspândite amândouă felurile de electricitate, cari își fac echilibru, dar cari să pot despărți prin diferite mijloace. Când norul cu electricitate pozitivă să află deasupra acelui obiect, atunci electricitatea negativă este atrasă în părțile cele mai de-d'asupra, ear' cea pozitivă respinsă în pământ, încât obiectul rămâne încărcat cu electricitate negativă. Electricitatea din obiect atrage pe cea

din nor până să unesc și să împreună producând fulgerul, care cade pe obiect. Clădirile mari, arborii înalți, sunt în totdeauna mai expuși a fi trăzniți.

S'a observat că trăznetul are întâietate mai mult pentru unele localități decât pentru altele. Asupra arborilor iarăși preferă mai mult pe unii, și anume în ordinea următoare: ulmul, stejarul, frasinul, nucul, bradul și popul.

Urmările trăznetului sunt cunoscute, el sfarmă și aprinde obiectele și edificiile peste care cade și dacă cade pe un om sau animal mai totdeauna îl ucide.

Izidor Dopp.

Poezii populare.

Culese de Teodor Alecușianu, din Ocnișoara.

M'a făcut maica 'ntr'o zi,
De năcaz pân' voiu trăi.
M'a făcut maica 'ntr'o noapte,
De năcaz până la moarte.

Ba m'a făcut într'o sară,
De năcaz în astă țară
Și mi-a pus și frumos nume,
De năcaz să fiu la lume.

Fă-mă Doamne ce mi face,
Fă-mă subțire și 'naltă,
Ca trestia de pe baltă,
Să mă taie toți feciorii
Și să mă mânânce boii.

Să mă iee boii 'n coarne,
Peste vii să mă răstoarne,
Peste vii, peste oraș,
Peste-un verde struguraș,
Struguraș verde din viie
La badea 'n cântălarie,
Să văd dânsul cum mai serie.

Serie două-trei cuvinte,
De mine-ș aduce-aminte.
Serie vr'o două-trei rânduri
Și nu mai poate de gânduri.

Serie două-trei răvașă,
Svârle hârtia pe masă,
Iute se scoală 'n picioare
Și se uită drept la soare.
Face soarele să joare,
Și stelele jumătate,
Luceferi a treia parte.
Numai luna groaznica,
Ea nici nu vrea a jura,
Că ea vede și noaptea
Printre garduri de nuiete
Sclipind dește cu inele
Și voinici făcând la rele.

Eu fecior de cosaciu mare
Luai coasa pe spinare,
Mă dusei în rât la coasă,
Și cosii brezdele groasă.

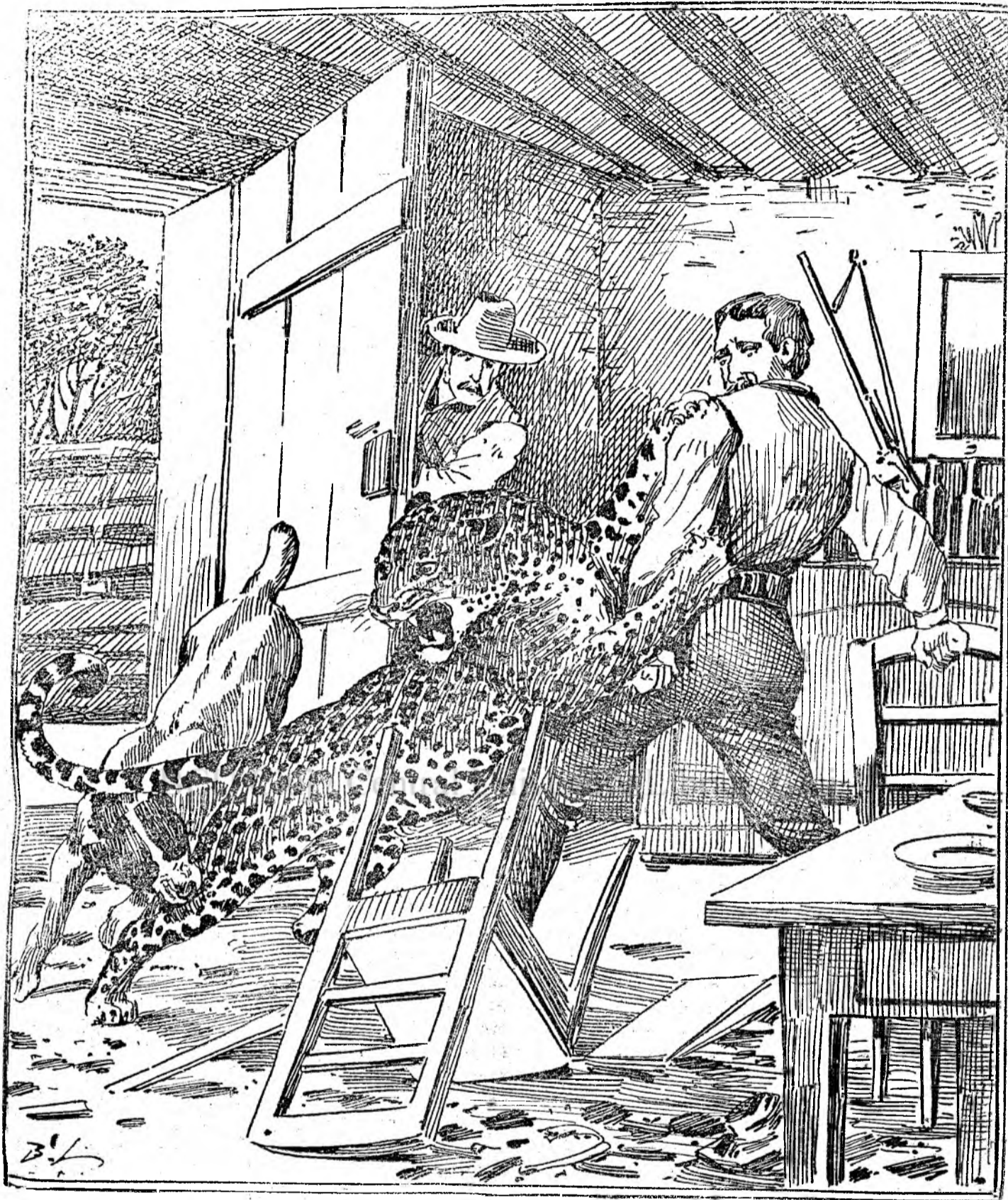
Odată în sus privind
Văzui pe mândra venind
Cu 'n cap mare bozoiat,
Cu mălaiul nesărat,
Cu borciul nestrecurat,
Iar lingura o-a uitat;
Cu furcuța ruginită,
Bat-o sfântul despletită.
Când odată s'a strâmbat
De departe i-am strigat:
Dute toantă c'am mâncat.

Mai cosii cât mai cosii
Mai cosii pân' la ameaz,
Cu foame și cu năcaz;
Mă uitai cătră sfințit
Și-atunci pe maica-am zărit,
Cu colacu 'ntru 'n chindeu
Cu vin roșu 'ntru 'n cânceu.

Luai coasa de picior,
Mă pusei jos pe rozor
Și m'apucau de mâncat
Și măicuței de 'nșirat.

Lupta cu un leopard.

— Oameni atacați în casă de fiara sălbatică. —

Pădurile Africeii, cari pe unele locuri sunt încă necălcate de picior omenesc, sunt pline de animale sălbatice.

Cele mai periculoase din acestea sunt tigrul și leopardul. Aceste sălbătăciuni atacă tot ce le vine înainte și nu odată să întâmplă că coloniști și călători europeni sunt atacați de acești oaspeți nepoftiți.

Un caz deosebit s'a petrecut în săptămânile trecute pe moșia unui colonist neamț (colonist se numește un om de ai noștri — de prin țările Europei, — care se așează în Africa, America sau alte țări străine).

Proprietarul casei, care avea un prietin la masă, între altele istorisea cum a fost înspăimântat de un leopard, întâlnindu-să cu el la marginea unei păduri.

N'a isprăvit bine cu istorisirea și spre spaima lor iată că un leopard intră în casă. La început sălbătăciunea încă s'a spăriat și a început a să retrage cătră ușe. Dar, spre nefericirea oamenilor din casă, închizându-se ușa dela sine, s'a început o luptă pe viață și pe moarte între oamenii căsii și leopardul setos de sânge.

În lupta sângeroasă a luat parte și cânele proprietarului căsii, care cu stăpân cu tot au fost răniți de leopard. Cu toate acestea credinciosul câne, prin mușcărilor sale, a scăpat pe stăpânul său dela o moarte sigură. Într'aceea omul putând pune mâna pe pușcă a tras de câte-va ori în fiara sălbatică.

Deși rănit de moarte, leopardul tot a scăpat din casă, însă după câte-va zile a fost aflat de coloniști mort, în apropierea coloniei neamțului.

Chipul nostru ne arată momentul când leopardul intrând în casă atacă pe colonistul german. Și când e lupta mai înverșunată, pe vieță și pe moarte, sare cu ajutorul stăpânului credinciosul câne, care prin mușcăturile lui, scapă pe stăpânul său dela o moarte sigură.

Iată cât de folositor este un câne bun la curtea omului, cu deosebire prin locurile mai puțin umblate.

Un câne bun te scapă de multe-ori de furt, spargere sau alte nenorociri; ba chiar și de moarte.

Glume și snoave.

— Un bogătan recomandă unui tinăr ce vrea să se însoare, pe cele două fice ale sale:

— Iată, ăștia mai mari îi dau 25 mii coroane zestre, și ăștia mai mici 50 de mii coroane, pentru că are un picior scurt.

— Tânărul: Nu mai ai vreuna cu amândouă picioarele mai scurte?

*

O Domnă de-ale noastre, stând de vorbă cu un ture, îl întreabă:

— De ce se suferă în Turcia, unui bărbat se aibă mai multe neveste?..

— Pentru ca să se deosebească de alte țări, uude o femeie are mai mulți bărbați! — răspunse răutăcios turcul.

Dragostea.

Tatăl, (cătră un tinăr care a venit să-i ceară mâna fetei): Dumniata vrei fata? Prea bine! Dar ești dta în stare să ții o casă? Să hrănești o familie?

Fata, (care iubește pe tinăr): Ei, și dta, tată! Tot la mîncare te gîndești!...

Soacra și doctorii.

Intr'o vreme, spun bătrânii,
Că într'un târg s'ar fi întâmpat,
Că s'a bolnăvit o soacră,
Dar bolnavă rău, pe pat,
Iară ginerile bietul,
Haide doctori, doctorii,
Fuge pe la spițerii;
De nimică nu-și mai vede,
Tot pe acasă mai mult șede,
Șede ntruna ngândurat,
Nedormit și nemâncat,
Prăpădit de supărat.

Până când din întâmplare,
La el vine-un oare care,
Unul, care cât știa,
Soacră tot bolnavă-avea.

— Ei, ce faci? Ce-ți face soacra?
Zice-al nostru cătră el.
Pățim amândoi la fel...
— Ba eu nu, răspunde celalt,
Nu mai pat așa de rău,
Că pe soacră-mea, sărmana,
A iertat-o Dzeu!

— Cum se poate? 'ntreabă al nostru
A murit?!..

— O-ho! Murit!

Am adus ca azi un doctor
Și-n trei zile-am isprăvit.

— Ti-ti-ti!.. mai zice-al nostru,
Ce noroc, mă rog, pe tine!!
Și eu, uite, patru doctori
Și-acum pare că-i mai bine!
Și mai doctorii, măi frate,
Câte sticle iam mai dat.

— Da, mi-ai dat, răspunde soacra,
Dar eu vezi, nu le-am luat.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

NOUTĂȚI

Sibiu, 15 Iulie n.

Moartea alor doi preoți vrednici.

În săptămâna aceasta s'a stâns viața alor doi preoți veterani, încărunțiți în fapte bune și frumoase. Unul este vechiul profesor iubit și stimat dela seminarul „Andreian“ din Sibiu, *Demetriu Cunțan*, iar al doilea este *Petru Simțion*, fost paroch gr.-or. în Sibiu, suburbiul Iosefin, până acum 10 ani, când a trecut la penzie.

Când vedeai aceste două fețe preoțești, cu pletele părului „alb ca spuma laptelui“, — cum zice Românul, — trecând pe stradele Sibiiului, te cuprindea parcă un deosebit respect față de omul încărunțit în cinste și omenie, cum au fost adormiții în Domnul.

Despre bătrânul Simțion se știa, că de mai multă vreme e greu bolnav. Nu tot așa cu profesorul de cântări Cunțan, care după sfârșitul examenelor dela seminarul „Andreian“ se retrăsese să petreacă vara, ca de obicei, în frunțașă comună Săliște. Aci l'a ajuns moartea, pe neașteptate, Duminecă dimineața. În Sibiu, știrea despre moartea profesorului Cunțan a produs o impresie dureroasă și regrete sincere.

Înmormântarea s'a făcut Marți, în 12 Iulie n. în Săliște. A luat parte un public foarte numeros atât din Săliște cât și din jur. De asemenea mulți prietini și stimatori ai răposatului au grăbit dela Sibiu la Săliște, pentru a lua parte la înmormântare. Actul înmormântării a fost săvârșit de domnul asesor Mateiu Voileanu, însoțit de domnii: noul asesor Dr. Vas. Bologa, Dr. A. Crăciunescu, apoi preoții din Săliște Dr. Borcia, Stelea și Popa, iar ca diaconi Dr. Stan și A. Gălea.

Vorbirea funebrelă a ținut-o dl asesor Voileanu, schițând frumoasele merite ale răposatului pentru biserică. După aceea a vorbit tare frumos și pătrunzător profesorul seminarial dl Dr. Vasile Stan, în numele corpului profesoral dela seminar. Domnia-sa a scos la iveală o seamă de momente însemnate din viața de profesor a răposatului, care zeci de ani, ca profesor pentru cântările bisericesti, a fost făuritorul melodiilor noastre bisericesti, a fost instructorul atâtor tineri de odinioară, ce astăzi cântă în toate colțurile țării mândrele noastre melodii bisericesti.

Dintre frunțașii sibiieni au mai luat parte la înmormântare domnii: Ioan Droc, protopop în penziune, profesorii Demetriu Comșa, Dr. Bălan, V. Păcală și I. Belență, apoi V. Fincu cu doamna, familia Vătășan, doamna C. Popp, doamna Dr. Lemeni, cum și d-nii V. Tor-dășianu, președintele Reuniunii meseriașilor sibiieni însoțit de vicepreședintele G. Poponea și notarul S. Duca, cari au depus o frumoasă cunună pe cosciugul primului dirigent al corului Reuniunii. Afară de aceștia a mai luat parte la frumoasa înmormântare și o seamă de teologi aflători prin Sibiu, întreagă inteligența și poporul din Săliște, cum și mai mulți preoți și învățători din împrejurime. —

Rămășițele pământești ale părintelui Simțion, care ajunsese frumoasa vârstă de 77 de ani ai vieții, 49 ai căsătoriei și 30 ani ai preoției, au fost așezate spre odichna de veci Mercuri în 13 Iulie n. La actul înmormântării au servit, pe lângă dl asesor Nicolae Ivan, d nii preoți Boiu, Murășan și dl asesor Tritean, ca diacon. O frumoasă vorbire funebrelă a ținut dl asesor Ivan. Intre altele a spus, că răposatul a avut o mare dragoste

pentru cariera preoțească. Decât în tinerețele lui erau timpuri cu mult mai grele. Adormitul în Domnul a fost mai întâiu timp de 30 ani învățător în frunțașele comune Sadu și Rășinari, iar după terminarea clasei a 7-a gimnazială, care pe acele timpuri era un lucru mare, și după absolvarea teologiei, a fost ales de preot în parochia superioară a Sibiiului, dar pe timpul acelei nemiloase stăpâniri și timpuri vitrege, nu i-a succes a fi întărit, ci din nou a trebuit să urmeze cariera de învățător, până ce la anul 1879 a fost ales și întărit de preot în mica parochie de atunci a suburbiului Iosefin, pe care a condus-o timp de peste 20 de ani cu mare înțelepciune.

Părintele Simțion să îngrijea nu numai de treburile bisericesti, ci și de bunăstarea și înaintarea parochienilor pe toate celelalte terenuri: cultural, economic și politic. Răposatul a fost acela, care mereu dădea sfaturi, ce și azi trebuiesc îndoit și întreit prețuite, că adecă oamenii din această parochie să nu-și înstrăineze casele și pământurile ce le posed. Iar aici a avut mare dreptate, fiindcă partea cea mai frumoasă a Sibiiului se va desvolta în viitor în jurul acestei parochii, astfel că prețul caselor și pământurilor din partea locului vor crește tot mai mult în preț. Asta ar trebui să și-o însemne bine numiții parochieni.

Cu un cuvânt, acești doi preoți vrednici, cari a ajuns unul 74 de ani iar cel din urmă 77 ani, și-au făcut datoria cum se cuvine ca să fie fiecare preot. De aceea odichnească în pace, iar amintirea să le fie neuitată!

Cele mai nouă daruri ale marelui mecenat Stroescu. În zilele trecute dl Stroescu, în nemărginita lui dragoste pentru asuprașul nostru neam, a mai dăruit Mesei studenților dela gimnaziile române din Brașov, Blaj, Năsăud și Beiuș, câte 1250 coroane la fiecare.

Câte inimi tinere nu vor sălta de bucurie la auzul acestei știri? Doar prin aceasta e dată puțința, ca direcțiunile susnumitelor gimnazii să poată adăposti la mesele studenților cu o seamă de tineri mai mulți ca până acum. Astfel fiind, li-se ușurează traiul la atâtea mlădițe tinere, dornice de învățătură și carte românească, în această țară de suferințe pentru noi...

În urma nenumăratelor semne de adevărată dragoste și iubire pentru neamul românesc, îndeosebi pentru noi cei asuprași în Ungaria, cercurile conducătoare din România încă îi arată dlui Stroescu foarte multă stimă și considerațiune.

Așa bună oară, în o ședință din săptămâna trecută a consiliului comunal al orașului București dl G. Ioaniu a propus ca străzii Diaconeselor să i-se dea numele de „Vasile Stroescu“, ca un omagiu adus generosului binefăcător al neamului. Propunerea aceasta, primită cu vii aplauze, s'a trimis în studiul comisiunii pentru numirea stradelor orașului București.

Dzeu să-l țină încă mulți ani pe marele binefăcător al nostru Stroescu!

O expoziție de copii în Sadu plănuește ca să aranjeze în anul acesta Reuniunea agricolă sibiiană. Spre acest scop comitetul Reuniunii s'a adresat cătră primăria din Sadu, rugându-o ca aceasta să facă pregătirile de lipsă pentru buna reușită a acestei expoziții. După cum să știe din anii trecuți, la aceste expoziții să premiază cei mai frumoși copii, să fotografiază diferite grupuri de tineri și bătrâni dintre locuitorii comunei etc. Până acum nu s'a fixat datul ținerii expoziției.

Sperăm, că sădenii noștri vor face cele mai bune pregătiri pentru succesul acestei expoziții, care este de mare însemnătate pentru a se arăta oamenilor noștri, cum trebuie crescuți și grijiți copiii mici, ca din ei să se facă oameni harnici și sănătoși.

Regele Carol la Viena. Din București se vestește că între 15 și 30 August Regele Carol se va duce la Viena spre a vizita pe împăratul Austro-Ungariei și a-l felicita cu această ocazie personal pentru jubileul de 80 ani. Regele va fi însoțit de Principele Ferdinand în acea călătorie și de dl ministru de războiu.

Câți locuitori are România? Iată datele de pe anul 1909: După cât s'a putut urmări locuitorii României sunt ceva peste 6 milioane și 865 de mii. Între locuitorii țării s'au făcut următoarele schimbări în decursul aceluiași an: *Căsătoriri* 63,222, față de 61,499 în 1908; *divorțuri* (despărțiri) 2,651 față de 2,384 în 1908; *născuți* 282,342 din care băieți 145,816 și fete 136,726 față de 272,850 în 1908; *morți* 188,325 (din care bărbați 98,834 și femei 89,491) față de 185,393 în 1908.

Nașterile au atins în cursul anului 1909 numărul cel mai mare ce a avut România până acum. Și anume nașterile au fost mai multe decât cazurile de moarte cu 94.017. Cu acest număr a crescut populația țării în cursul anului 1909. În anul 1908 crescuse populația României numai cu 87,457 de suflete. Până acum, desigur, numărul locuitorilor țării românești a trecut de 7 milioane.

Lățirea unor foi americane. În New York sunt 11 foi zilnice, al căror tirajiu la fiecare este cu mult mai mare de o sută de mii de exemplare. Ziarul American și ziarul Evening Journal se tipăresc în fiecare zi în câte 750 de mii de exemplare, World în 475 de mii, New York Herald 245 de mii. În Chicago sunt foi, care apar în 350 de mii, în San-Francisco cu 170 de mii, în Boston cu 300 de mii de exemplare... Nu este oraș american fără a avea cel puțin o foaie ce apare în toată ziua. Având americanii atâtea foi și așa de lățite, nu mai este nici o mirare, că ei înaintează grozav. Dar noi? Nu suntem în stare să susținem și sprijinim cum să cuvine nici cele câte-va foi zilnice și săptămânale ce le avem! Zău, unii oameni de-ai noștri — toată cinstea excepțiilor — ar trebui să arete mai mult interes față de foile noastre, abonându-le și lățindu-le peste tot locul.

Hrana cu pește. În Germania s'au făcut cercetări și s'a găsit, că carnea de pește proaspăt sau afumat este mai hrănitore, decât carnea de vită; conține mai mult fosfor, și e bună pentru nervi și pentru întărirea oaselor. Peștele sărat și uscat e mai puțin potrivit pentru hrană.

În Germania se lucră mult întracolo, ca poporul să se obicinuiască tot mai mult cu carnea de pește, deoarece aceasta e și mai ieftin pe acolo ca carnea.

O mișcare tot de felul acesta s'a început și în România, unde, după-cum se știe, încă este cu mult mai mult pește ca la noi. Ba în timpul din urmă în România a început a se ieftini peștele în mod simțitor.

Un leac nou de mare însemnătate a aflat un medic din Germania. E vorba de un ser, ce s'ar putea folosi cu succes contra sifilisului. Acest leac e pregătit din arsenic, dar până acum nu se folosește decât în spitale, sub îngrijirea medicilor, de oare-ce materiile din care e făcut leacul sunt otrăvitoare.

Probele urmează însă cu mult zel, și

sunt speranțe mari, că lupta pornită de marele învățat și profesor contra acestei boale atât de răspândite va fi încoronată cu deplină izbândă.

Abonații noștri, cari încă nu și-au reînnoit abonamentul, sunt rugați a trimite banii în scurtă vreme, fiindcă în curând vom sista foaia tuturor acelor, cari n'au plătit.

La fondul de 20 bani al „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală au mai dăruit: Dr. Ilariu Rusan, medic (Noerich) 1 cor.; Irimie Morandini, directorul vănilor (București), 2 cor.; Dr. Tiberiu Bredicean, secretarul „Albinei”, 1 cor.; Remus Cosma, 40 bani; Dr. Nicolae Comșa, medic (Săliște) pentru ficele sale gemene Silvia și Elvira, 1 cor. și Vic. Tordășianu, prezident, în amintirea neuitatului său prieten Dr. Vasile Fodor, fost avocat (Abrud) 1 cor.

Pentru pantofari și cismari. Ni se trimite următorul apel: Ne adresăm către Reuniunile noastre de meseriași cum și către cărturarii (preoți, învățători, notari etc.) noștri de pretutindenea cu rugarea, să aducă la cunoștința calfelor (sodalilor) și măestrilor pantofari și cismari, că la școala de specialitate de pantofărie din Sibiu, subvenționată de stat, să ține în zilele din 24 Iulie până la 13 August n. e., un curs de specialitate pentru calfele și măestrii pantofari și cismari cu locuința afară de Sibiu (din provincă). Frecventanții primesc instrucția (învățarea), cărțile, revizitele (uneltele) și locuința în mod gratuit (pe nimica), iar *cei de religia (legea) gr.-or. mai capătă și câte un ajutor de 20 cor., pus la dispoziția școlii de către consistența noastră arhidiecezană.*

Doritorii de a lua parte la curs să se adreseze în acest scop cel mai târziu până la 20 Iulie n. subsemnatului prezident.

În legătură mai amintim, că la cursul ordinar de 3 ani (pentru învățăcei) să mai primesc băieți, cari vor dovedi cu carte de botez că au împlinit vârsta de 12 ani și cu atestat școlar, că au isprăvit cel puțin școala primară. Cursul pentru învățăcei începe la 5 Septembrie, iar pentru calfe tot atunci și ține numai 5 luni.

Sibiu, la 8 Iulie n. 1910.

Comitetul Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

Victor Tordășianu
prezident.

Stefan Duca
notar.

Judecată ruscă — și pace. Într-o comună din Rusia a fost judecat la moarte un bărbat despre care se susținea, că a fost ucigașul unei familii. Nu mult după ce a fost spânzurat acest nevinovat, s'au descoperit adevărații ucigași, dar ce dobândă pentru bietul nenorocit fără de vină.

Conjurație turcească. Știrile mai nouă ale poliției din Constantinopol întăresc svonul lățit despre o anumită societate — descoperită de curând — al cărei scop ar fi detronarea noului sultan și guvern turcesc. Dintre membrii acestei societăți, șaizecișisase de inși au fost arestați și sunt cea mai mare parte slujbași de cei dați afară. Se crede că conducătorii de căpetenie ai acestei mișcări sunt câteva persoane însemnate, cari făceau parte dintre conducătorii țării în trecut.

Așa a fost și așa va mai fi încă multă vreme: În țările balcanice nu poate fi liniște deplină. Odată fac gură mare Sârbii, altădată să războiesc între ei Turcii, pe cealaltă parte nici Grecii nu vreau să se lase mai pe jos Curat vorbe ăluia: „Ca 'n Balcani”!

Otrăviți. Doisprezece călugări franciscani dintr'o mănăstire a unui orașel de lângă Lissabona, în țara Portugaliei, s'au primejduit în urma mâncărilor. Doi au murit, ceilalți s'au bolnăvit greu. Se crede, că mâncările au fost otrăvite de unii dintre cetățenii din orașelul, cu care călugării nu trăiau în bună înțelegere de mai multă vreme.

O hotărâre bună. Comitetul municipal al comitatului Selaj înaintase guvernului spre aprobare un statut pentru regularea repausului Duminecal în cărcime. Guvernul a încuviințat zilele acestea statutul, ale cărei hotărâri principale sunt următoarele: În zilele de Dumineci, precum și în ziua Sf. Stefan, asemenea și în prima zi de Paști, Rusalii, și Crăciun birturile au să fie închise ziua întreagă. Nu este permis a se ține birturi în strade dosnice, nici în apropiere de biserică și de școli. Toate birturile au să fie închise earna la 8 ore sara. Statutul a intrat în vigoare pentru toate satele din comitatul Selajului.

Lucruri de felul acesta ar trebui să pună la cale toți fruntașii noștri dela sate.

Copil ucis de tată. Din Mediaș să vestește: Vineri în săptămâna trecută, sara pe la orele 7 și jumătate, Dumitru Hecha, bețivul satului, își aștepta în curte intrarea feciorului său George în etate de 23 ani, lucrător la fabrica de talpă. În timpul acesta își ascuțea cuțitul. Cum s'a înturnat acasă fiul său George, bătrânul, ce era cu capul plin, i-a împlântat cuțitul în piept. Tinărul a căzut mort. Părintele ucigaș transportat la poliție a încercat să se omoare însuși. A fost însă împedecat.

Iată unde duce beția! De aceea ori ce om cu judecată cât de cât, ar trebui să se ferească ca de foc de rachiul otrăvitor al jidovilor, care duce pe om numai la rău.

Vezuvul (muntele din Italia, care varsă foc) amenință din nou împrejurimile sale. Mereu să aud bubuituri sub pământ. Săptămâna trecută s'a ridicat un nor mare de fum deasupra vulcanului. Groaza a fost mare, populația s'a refugiat în biserici. O ploaie de cenușă a căzut neconținut, amenințând mai ales două comune din apropierea vulcanului.

În urma alegerilor

ce s'au făcut acum, cum și cu considerare la stările politice destul de grele, prin care trece țara noastră, e de lipsă ca

fiecare Român vrednic

și cu trageră de inimă pentru națiunea lui să-și tragă bine sama ce face. Pentru ca să fie bine informat asupra stărilor noastre fiecare din Românișii noștri să

aboneze „Foaia Poporului”

care este cea mai veche foaie populară și anume întocmită pentru trebuințele poporului nostru. — Fiind acum alegerile vom primi în anul acesta abonamente (socotite pe 6 luni, 7 luni și un an de zile de acum înainte) cu începutul fiecărei luni.

Prețul Abonamentului:

Pe un an Cor. 4-40
Pe o jumătate de an „ 2-20
De acum până la finea anului „ —
Pentru țări străine pe an „ 11—

Numeri de probă

trimitem la cerere ori cui și rugăm pe abonații noștri de peste tot locul ca să lățească foaia între cunoscuți sau să ne trimită adresele celor ce ar dori să aboneze foaia. Înmulțindu-se abonații vom putea face și foaia tot mai bună și mai bogată.

Vieța socială

Concert în Sibiiu.

Duminecă, în 17 Iulie n., se va da un mare concert, în sala cea mare a Muzeului Asociațiunii. Concertul se aranjează sub conducerea dlui Aurel P. Bănuț, director artistic al „Societății fondului de teatru român” împreună cu domnii Ștefan Măreș (tenor) și Ionel Crișan (bariton), ambii elevi ai academiei ces. reg. din Viena și bursieri ai fondului de teatru românesc. Bilete se află de vânzare la Librăria Archiepiscopiei. Prețurile 3, 2 și 1 coroană. Inceputul la 8 ore sara.

Programul concertului e foarte bogat și variat, cuprinzând tot cântări românești, între cari bucăți de Dima, Brediceanu, Kirchner, Verdi, apoi declamații de Eminescu etc. Textul tuturor cântărilor se vinde sara la cassa.

Rugăm publicul român din Sibiiu și jur a lua parte în număr cât mai mare, la acest interesant concert, aranjat de vrednicii noștri artiști români.

Cărți și reviste.

A apărut interesanta revistă literară „Luceafărul” Nr. 13—14 (număr dublu) cu un cuprins foarte bogat și variat. (Prețul abonamentului 8 cor. pe an. Apare de două ori pe lună).

Ca ceva nou de tot cuprinde acest număr un articol intitulat: „Câteva frumuseți ale pământului românesc”. Acest articol, scris de dl Teodor Romul Popescu, funcționar la „Albina”, are forma unei călăuze (o carte prin care se face cunoscut străinului un oraș sau un ținut) și cuprinde tot ce este în Sibiiu mai de interes pentru noi Români. Iar în partea a doua a articolului — sfârșitul va apărea în numărul viitor al „Luceafărului” — sunt descrise unele ținuturi și locuri mai de seamă dela Sibiiu până la Turnu-Roșn resp. până la Râmnicu-Vâlcea. (Partea aceasta din urmă, dela Turnu-Roșu până la Râmnicu-Vâlcea, mai are să urmeze).

Insemnătatea deosebită a articolului publicat se ridică prin aceea, că lucrurile descrise sunt însoțite de niște fotografii de toată frumusețea, cari au fost luate de dl Popescu cu ocaziunea mai multor excursiuni făcute de dânsul. Sunt niște fotografii, ce ți-e mai mare dragul să le privești, putând totodată ceti și descrierea lor. Numărul chipurilor trece de treizeci.

Acest articol a fost tipărit și separat (ca broșura I, iar al doilea articol va forma broșura II) și credem, că va fi bine primit de toți aceia, cari cercetează Sibiiul, sau doresc a cunoaște mai de aproape instituțiile noastre românești.

Prețul broșurei I, tipărită pe hârtie fină, este de 1 cor., iar porto 10 fileri. Se poate comanda la Librăria „Foi Poporului”, pe lângă trimiterea înainte a banilor.

Haralamb Călămăr, *Farafasticuri*. Versuri de distracție. Cu o prefață de Ermil Borcia. Editura Tipografiei Poporului, Sibiiu, 1910. 1 broșură de 56 pag. Prețul: ediția domnească: 50 bani, ediția țărănească: 40 bani.

Plaiurile ardelenesti nu prea sunt prielnice pentru literatura umoristică. Pricina e greu de stabilit. Nu știm de ce-i vieța

noastră așa de gravă și așa de morocănoasă. Înțelegem vieța domnilor, căci a țărănilor nu-i lipsită de veselie, de spirit și de satiră. Numai la noi, la domni, trec ani de zile până auzi câte un spirit reușit sau câte o glumă bună. La țară geme satul de ele. Dumnezeu știe de ce-i domnia noastră așa de nesărată. O pricină verosimilă a seriozității noastre pe lângă multe altele, pare a fi prostia. Se știe că seriozitatea și prostia umblă adese-ori de mână, ca două surori gemene. Gluma, spiritul, satira trăiesc numai în suflete mai scuturate, în inimile deschise. Și între domnii noștri sunt foarte puțini Prometei. De ce, iarăș nu știm.

Apariția unui volum de glume în Ardeal, în asemenea împrejurări, înseamnă deci un eveniment. Și meritul de a fi scris în cronica vieții noastre culturale un asemenea eveniment îl are dl Ermil Borcia, prin publicarea volumului *Farafasticuri* de Haralamb Călămăr, poet și om de spirit în ceasurile libere. Ne grăbim a spune că autorul nu e vre-un începător, care are nevoie de încurajarea și recomandarea criticii. O nu! Pentru critici are un gest foarte de spirit, când le spune:

Să știți, aceste versuri
Le-am scris, să fie scrise
Și până azi, de critici
Nu sunt compromise.

Cine-ar și îndrăzni să compromită micile „nimeuri” din „*Farafasticuri*”, cântărindu-le dramele de sare atică?

Reproducem dintre perlele volumului pe cele mai strălucitoare, ca și cetitorii noștri să aibă câte-va clipe de desfătare.

Diletantul.

La muzică se pricepe,
Iar în ramul literar
El cunoaște toți poezii, —
Pân' la micul Calamar.

În știință-i o stupină.
Erudit ca el mai rar.
În politică, în artă,
E deasemeni un stupar.

Și de n'ar ști chiar atâtea,
Mult mai tare l-aș stima,
Căci atunci, ei, mai aș crede,
C'a 'nvățat și el ceva.

Metamorfoză.

Minciuna vru odată
Să intre în salon,
Și fu introdusă, nu știu
De care firfison.

Destul d'atunci, minciuna
Perpetu-e'n salon.
De nu mă'nșel, azi lumea
Îi zice chiar.... „bonton”.

Cântec de primăvară.

Iată că sosește iară
Mult dorita primăvară.
Iarba'ncepe să'nverzească,
Rândunici să ciripească.

Cu alai pe drumul țerii
Vin toți solii primăverii.
Dar în frunte cu alaiul
Cine vine?... „Gaturaiul”!

Glosă.

Vezi, sârmanul Diogene,
N'a putut să facă școală...
Până azi, eu om cuminte
N'am văzut la butea goală.

Un sfat.

Cât timp poarta casei tale
Stă deschisă tuturor,
Nimănui nu-i vine'n minte
Să se uite prin stobor.

Acum judece cetitorii, dacă autorul „*Farafasticurilor*” e mai mare ca poet ori ca om de spirit. Să nu uite însă că autorul glumește în Ardeal...

„Luceafărul” Nr. 13—14, 1910.

T. C.

„*Farafasticuri*”, versuri de distracție de Haralamb Călămăr e o broșură umoristică, care să trimită numai aceluia, cari trimit 55 fileri înainte. Pentru acei bravi Români care au votat la alegeri cu deputații noștri naționali broșura costă numai 45 fileri.

Aceia însă cari au votat cu străinii să-și cumpere un ștreang, care-i și mai ieftin, sau dacă n'au parale să ceară, dela deputatul pe care l'au ales, sfoara cu care i-a dus de nas străinul!

„*Farafasticurile* lui neica Călămăr să pot comanda prin orice librărie, sau deadreptul dela izvor, dela „*Tipografia Poporului*”, Sibiiu-Nagyszeben, strada Măcelarilor Nr. 12. Bani să pot trimite, pentru ușurință, deodată cu reînnoirea abonamentului.

☛ Cine n'are parale, —

poate trimite și mărci postale. ☛

ECONOMIE

Starea sămănăturilor.

Seceratul grânelor e aproape peste tot locul gata. Pe cele mai multe locuri mașina de imblătit e mânăta din greu de dimineața până sara.

Bucuria e mare în cele mai multe părți, în urma recoltei bune și îndestulitoare, ce a adus acest an. Aproape toată lumea se bucură de rodul muncii...

Numai colo într'un ținut până acum atât de frumos și roditor, în o parte a Bănatului cel lovit de groznicul potop, e totul mort, e totul năroit. Pe unde zăceau altădată clăile de grâu, acum s'au ridicat ca din sânin mușunoaie mari-mari de năsip, noroi și alte lemne imprăștiate de apă.

Dacă în timpul din urmă nu cădeau mai multe furtuni, atât în Bănat, cât și în alte ținuturi, — cum au fost în părțile Bistriței, ale Aradului etc. — prețurile bucatelor ar fi dat poate mai tare înapoi. Așa însă, în săptămâna trecută prețurile nu au dat decât foarte puțin în jos. Abia după ce se va aduce în târguri mai mult grâu nou de vânzare, se va putea vedea ce întorsătură vor lua prețurile.

După cum am scris și în numărul trecut, renumitele vii din comitatul Zemplin, unde se produce vinul cel bun de Tokay, au fost cu totul nimicite de grindină. Pagubele fac mai multe milioane

În urma acestui neajuns se crede, că vinul se va scumpi în anul acesta, de oarece vinurile de Tokay sunt foarte multe și bune. Ele vor lipsi însă cu totul în anul acesta.

Prețul bucatelor

În Sibiiu la 12 Iulie st. n.:

Grâu	Cor. 15,40 până 16,80	per hectolitru
Săcară	— „ — „ — „	— „
Ovăs	6,40 „ 7,40	— „
Cucuruz	10,— „ 11,80	— „
Crumpene	3,60 „ 4,—	— „
Fasole	— „ — „	— „

Făină Nr. 3	35,—	35,80	per 100 chilo
" " 4	34,—	34,80	" " "
" " 5	33,—	33,80	" " "
Slănină	180,—	192,—	" " "
Unsoare de porc	192,—	196,—	" " "
Său brut	60,—	62,—	" " "
Său de lumini	76,—	80,—	" " "
Său de lumini topit	94,—	94,—	" " "
Săpun	64,—	64,—	" " "
Fân	4,—	5,—	" " "
Lemne de foc neplutite	7,50	8,75	per met. cub.
" " plutite	6,25	6,70	" " "
Spirit rafinat	1,82	1,85	per litru
Spirit ordinar	1,80	1,83	" " "
Carne de vită pentru supă Cor.	—,80 până	1,36	per chilo
" " " friptură	1,12	1,36	" " "
" " vițel	—,80	1,20	" " "
" " porc	1,36	1,76	" " "
Onă, 10 bucăți	—,50	—,50	" " "
Un pătrar de miel	—,—	—,—	" " "

In Budapesta la 12 Iulie st. n.:

Grâu de Tisa 78 chilo Cor.	10,15 până	10,45	per 50 chilo
" " " 79 " "	10,20	10,35	" " "
" " " 80 " "	10,30	10,35	" " "
Săcară	7,—	7,20	" " "
Orz	—,—	—,—	" " "
Ovăș	6,85	7,60	" " "
Cucuruz	5,47	5,57	" " "

Prețurile în zilele trecute s'au mai ieftinit puțin, dar după aceea au început a se urca iară, așa că starea prezentă e tot cam aceeași ca în săptămâna trecută.

Unsoare de porc Cor. 189,— până 190,— per 100 chilo
Slănină 167,— » 168,— » » »

Sămânță de lăptăș C. 124,— până 162,— per 100 chilo
» trifoiu » 86,— » 112,— » » »

Porci îngrășați pentru untură C. 1,44 până 1,74 per chilo
» » carne » 1,44 » 1,50 » » »
Viței —,70 » 1,20 » » »

Pe o păreche de miei . . . Cor. —,— până —,—
» » oi —,— » —,— » » »

Prețul banilor în 13 Iulie n.

	cumpărat:	vândut:
Galbini Cor.	11,27	11,37
100 Lei, hârtie	94,40	94,80
100 Lei, argint	93,—	94,40
Lire turcești, aur	23,40	23,60
1 funt șterlingi englezești	23,88	24,08
100 marce, aur	117,15	117,62
100 " hârtie	117,15	117,62
Napoleoniori	19,02	19,12
100 Ruble rusești, hârtie	252,50	254,25
100 " " argint	245,—	248,—

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după *„Alindarul vechiu“*.)

- 4 Iulie: Demașnia, Gherghio-Ditru.
- 6 Iulie: Hadad.
- 8 Iulie: Cehul din Selagin, Zam.
- 9 Iulie: Câmpenia, Covasna.
- 10 Iulie: Gherla.
- 11 Iulie: Dicio-Sân-Mărtin, Gilău, Ó-Pécska (comit. Arad), Orlat.
- 12 Iulie: Armeni, Cohalm, Oravița (Rom.)
- 13 Iulie: Alba-Iulia, Huedin, Paraid.
- 15 Iulie: Buza.
- 17 Iulie: Buziaș.
- 18 Iulie: Bațon, Boroșineu, Canija turcească, Pâncota, Seghedin.
- 19 Iulie: Argiehat, Basna, Olpret, Sân-georgiul-săsesc, Sereda Murășului, Sighetul Marmăției, Vaida-Recea.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

La jumătatea anului.

Pe steagul pactului al poporului nostru românesc trebuie să stea scris cuvântul: **Înainte!** Acest cuvânt trebuie să ne fie îndreptător în viața noastră privată și publică, în toate afacerile noastre, fie ca oameni privați (singurații), fie ca popor.

Dar' înaintarea numai așa se poate, dacă ne investim cu armele științei. Numai îmbogățindu-ne cunoștințele și învățând într'una, putem să ținem pas cu înaintarea altor popoare și să ne facem tratul bun și mulțumit în lumea aceasta.

Învățătura ne o putem câștiga din școale și însoțiri, apoi cettind cărți și foi bune, care ne dau sfaturi folositoare și ne povățulesc în păsurile vieții noastre. De aceea trebuie să grăjim și să ocrotim școalele noastre, să întemeiăm și susținem tot felul de însoțiri, care revărsă asupra noastră fel de fel de binefaceri, ear' în afară de aceste să cettim, când numai avem vreme, căci cettitul, pe lângă alte foloase, ne nobilitează sufletul și ni agerește și luminează mintea.

Unul din mijloacele, care ne ajută la atingerea acestui scop, sunt și foliile noastre și între ele „Foaia Poporului“.

Cum și ce este „Foaia Poporului“ pentru noi Români și în deosebi pentru tublții noștri țerani, e de prisos a mai spune. Ea e cunoscută în cercuri largi și fiecare își poate face judecata asupra ei, căci judecata și părerea fiecărui om liberă este. Numai atâta vom să convingem, că aceasta foaie în tot trecutul ei de la întemeiere și până azi a stat neclintit în slujba poporului românesc și în totdeauna și în toate împrejurările și-a împlinit fără preget și fără șovăire datoria față de el.

Acum fiind ea și foaie politică, cu cauzie, va lucra și lupta cu zel îndoit și pe terenul politic, ca în marginile legilor patriei iubitul nostru popor se-și poată ocupa locul, ce îi se cuvine între celelalte popoare din patrie.

Bazați pe aceste și având devotza înainte, la începutul nouei jumătăți de an cerem din nou sprijinul tublților noștri cettitori. Le cerem ajutorul, căci așa credem, că suntem vrednici de el și îl cerem, ca să ne putem împlini tot mai mult datoria.

Îndeosebi rugăm pe toți acela, care nu au foaia plătită pe un an întreg, să binevoiască a-și înol în curând abonamentul pe a doua jumătate a anului curent. Și rugăm pe toți, care cetesc și știu prețul silințele „Foil Poporului“ să binevoiască a o lăți între prieteni și cunoscuții lor, stărând ca să o aboneze de nou. Noi abonați suntem rugați a-și scrie numele lor, al comunei și al postel din urmă foarte limpede și ceteș.

Luând în seamă cuprinsul ei bogat și felurit, „Foaia Poporului“ este cea mai ieftină foaie la noi.

Prețul abonamentului este:

Pe un an 4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an 2 » 20 »

Pentru înlesnirea trimiterii banilor, la numărul trecut am adăugat mandate pentru acel abonați, al căror abonament e plătit numai pe jumătatea primă a anului curent.

Poșta Administrației.

Dlul Stoia Babeș, paroch în O. Vă mulțumim pentru interesul ce ne purtați.

Coman Dobrotă în Rusia. Foaia Dtales a mers pe o altă adresă. Să vede, că Dta te-ai schimbat, iar nouă nu ne-ai scris sau că nu a sosit scrisoarea aici. Acum s'a îndreptat adresa cum ai dorit. Cu litere rusești nu putem tipări adresa, fiind că nu avem.

G. B. în C. Bucovina. Abonamentul primit cu mulțumită. Salutare!

P. Miclea în B. d. j. Am primit abonamentele trimise. Mulțumitele noastre pentru binevoitorul interes.

Ivan Stenimir în Dra. Numerele dorite s'au trimis.

Ioan Popovici în A. Epistola primit cu mulțumită. Celelalte în un număr viitor, fiind de prezent grozav de îngrămădiți cu tot felul de lucruri.

Adam Cristian în Ger. Părerea dtales de a trimite fiecare abonat încă câte unul nou, cum ai făcut Dta, e vrednică de toată lauda. Acest lucru îl și fac o seamă dintre iubiiții noștri abonați vechi, fiindcă cu un mandat postal să pot trimite toți banii laolaltă. Trebuiesc scrise numai toate adrese abonaților noi pe dosul mandatului. Dacă ar trimite fiecare dintre abonații vechi câte unul nou, atunci în scurtă vreme am putea îmbogăți foaia tot mai mult.

I. C. în Orșova. De ce nu mai dați nici un semn de viață? Salutare!

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

Nr. 529—1910.

168 3—3

Publicațiune.

Pe baza concesiunii ministrului r. ung. de agricultură nr. 26358—I/A—2 și 66800—I/A—2/1908 comuna Gurariului dă în esplotare pe calea licitațiunei publice, lemnul de lucru — fără coaje — de pe un teritor de 285.89 jugăre catastrale, și anume 23 425.2 m² lemn de brad, 3777.5 m² lemn de pin, precum și lemn de ars 23 338.2 m² lemn de fag și 365 m² lemn de mesteacăn și de plop.

Licitațiunea publică împreună numai cu oferte închise se va ținea în 10 August 1910 la 3 ore p. m. în cancelaria comunală din Gurariului.

Prețul de strigare e Cor. 155 497.60

Vadiul 15550.—

Oferte ulterioare nu se iau în considerare.

La ofertele închise e a se aclude vadiul.

Condițiunile licitații precum și a contractului de încheiat să pot vedea la primăria comunală din Gurariului precum și la curatoratul silvanal reg. ung. al cercului Săliște în decursul oarelor de oficiu.

Să observă, că pădurea în care se vinde lemnul e situată lângă riurile Cibinul mic și mare, care sunt acomodate pentru plutire și sunt întocmite spre acest scop și pe care comuna proprietară de pădure are dreptul de plutire.

Gurariului, în 13 Iunie 1910.

Primăria comunală.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singurateice sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“.

Publicare.

Pe baza concesiunii ministrului reg. ung. de agricultură nr. 84441—I/A—2/1907 comuna **Orlat** dă în exploatare pe calea licitațiunii publice *lemnul de brad* aflător pe *muntele „Foltea“* pe o estensiune de 135.07 jugăre catastrale și anume 22426 bucăți trunchiuri de grosime 14—27 cm. 8064 bucăți de 28—37 cm. și 3694 bucăți de 38—90 cm. măsurat la înălțimea umerului și estimat fără coaje la 18278 m³ lemn de lucru.

Licitațiunea publică împreună numai cu oferte închise să va ține în *11 August 1910 la 3 ore d. a.* în cancelaria comunală din **Orlat**.

Prețul de strigare e: 82.251 cor.

Vadiul : 8.225 „

Oferte ulterioare nu să iau în considerare.

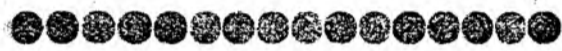
La ofertele a să aclude vadiul.

Condițiunile licitații precum și a contractului de încheiat să pot vedea la primăria comunală din **Orlat** precum și la curatorul silvenal r. ung. al cercului Săliște în decursul oarelor de oficiu.

Orlat, în 12 Iunie 1910.

172 3—8

Primăria comunală.

Ingrijiți-vă de Viitorul Vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă, este a să înscrie de membru la

„Asociația Esehiană de Ajutorare Reciprocă“.

La aceasta asociație poate să se facă membru ori-care persoană dela etatea de *16—80 ani*. Pe lângă o taxă lunară de 1 cor. și taxa de cazurile de moarte, deja după un an de membie i-se *solvește moștenitorului un ajutor de 2000 cor.*, iar devenind membrul după cel puțin 3 ani de membie, prin oare-care nenorocire *neputincios de muncă, i-se solvește până când trăiește o rentă lunară de 50 cor.* Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înscriere, poate ridica în bani gata *2000 cor.*, însă dispunând membrul că suma de 2000 cor. după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se solvește membrului până ce trăiește o rentă lunară de *50 cor.* Membrii înscriși dela etatea de 60—80 ani n'au drept la rente. Persoane dela etatea de 16—60 ani pot semna până la 3 cote (6000 cor.). *Atestat medical nu să recere.*

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de măritșuri, poate fie-care a-și asigura fetele, dacă acestea n'au trecut etatea de 18 ani. Să pot semna 1—6 cote (2000—12.000 cor.). Dacă o fată după 3 ani de membie rămâne orfană, înceată solvirea taxelor, iar *la măritș, fata primește suma asigurată*, iar până atunci — însă cel mult până la etatea de 20 ani — primește o rentă lunară de 30 cor. Tot aceasta rentă primește fata până când trăiește, dacă după oare care vreme rămâne nemăritată.

Societatea oferează fiecărui cea mai mare garanță: cote semnate până la *7.000.000 cor.* și anual peste *100.000 cor.* taxe de membru.

Prospecte și blancete trimitem gratuit.

Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunele.

Asociația Esehiană de Ajutorare Reciprocă.

177 2—2

Filială pentru Ungaria:

Timișoara (Temesvár, Takarék-pénytár-utca 4. szám, I. em.)

Concurs

Măestrii doritori de a întreprinde lucrările la noaua edificândă *școală română gr. cat. din Cașoț* (Hermány u. p. Dolmány) sunt prin aceasta avizați și rugați a se prezenta la fața locului *Duminecă în 24 Iulie st. nou 1910*, la 2 oare după amiază, când să va efectui lițitarea publică pe lângă cautiunea de lipsă.

Planul, preliminarul de spese precum și formularul de contract sunt de a se vedea zilnic la of. par. gr. cat. din **Cașoț**.

Preliminarul e în suma de *10,626 cor.*

Izidor Vlad
preot.

Iosif Simion
curator.

Atențiune!

50,000 părechi de ghete.
4 părechi de ghete numai 7 Cor.

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghete sdanc sub prețul de fabricare. Deci cu vând fiecăruia 2 păr. ghete cu șinoare, pentru domni și 2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, galosată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile costă numai 7 cor. expediție per rambursă.

H. Spingarn, Export de ghete

Craoovia Nr. 137. 9 10—

Schimbul e admis sau banii retour.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile: in Piața mare 19; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-sășesc: farmacia Lederhölger; Sighisoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretatindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimiț 7 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco. 25 11 —

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trușești sunt atrofați și cari în urma ușurinței din tinerete și prin leprinderi rale și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, încare și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și acrediteze fără teamă, fără sfială și cu încredere căcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a țestlinii aceste năcaruri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștientios, care știe să dea asupra vieții sfaturi buna sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara și 0-rului **PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta VII. Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trușești ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberază de materiile de boală, chimurile sufletești se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor silnice dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodel lui propriu de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, încaturile de confusie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotenta), vătămurile, boalele de sânge la piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și căire separată. In cecace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (in epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorșește perfect. După încheierea curei, epistolele se ud, orie la dorință să retrimiț fiecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Dumineca până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. **PALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapest VII. Rákóczi-ut. 10. 80 51—

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch Sauerbrunn.

BALSAMUL farmacistului
A. THIERRY

— Scutit prin lege. — 10 24—26

Singurul veritabil cu călugărița ca marcă de scutire.

Are efect sigur la toate îmbolnăvirile organelor de respirație, tuse, scuipat de flegmă, răgușală, catar de gât, boale de plumăni, sgărçiri de stomah și alte dureri de stomah, aprinderea tuturor organelor interne, lipsa de apetit, mistuire grea, Ingrășare etc. Estern la toate durerile de gură, durere de dinți, rane de arsură, junghiuri de membre, bube, special influența etc. 12 sticle mici sau 6 duple sau o sticlă de familie specială, pentru călătorie Cor. 5.

Alifie de centifolii a farmacistului A. THIERRY
singura veritabilă, de efect surprinzător, sigur și neajuns, chiar și la răni vechi, fel de cancer, umfături, răniri, aprinderi, picioare slabe, abscese, depărtează toate corpurile străine, materiile de coptură, face adeseori de prisos operații duroroase.
2 doze Cor. 3-60.

Să ne adresăm la
Farmacia-Ingerul'protector a lui A. Thierry în Pregrada lângă Rohitsch
Depoul central la **Ios. v. Török** apotecar în Budapesta.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelărilor.)
Str. Cisnădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45

Magazin bogat în articole pentru
caroțat, călărit, vėnat, sport și voiaj, poclăzi
și procovėțuri, portmonee și bretele solide
și alte

articoale de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Carele de mașini, eurile de cusut și legat, Sky (vărzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se eșecută prompt și ieftin
Liste de prețuri, la cerere, se trimiț franco. 81 38—
Comandele prin postă se eșecutesc prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până
la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Un câștig frumos pot avea fete și femei cari peste zi sau toată ziua s'ar ocupa cu croșetatul de dantelă.

Informațiuni mai deaproape la întrebări în scris dă D-na **Armin Stern** în *Branyicska*.

150 8-12

O casă de închiriat eventual de vânzare.

O casă de piatră, cu 4 odăi, pivniță, grajd, șură, cotețe, cum și toate cele de lipsă pentru o boltă, să dă în arândă eventual să vinde. Casa e împreunată cu boltă, trafic și tot felul de mărfuri, cari toate se pot prelua momentan. Arândarea să face din cauze familiare. Loc foarte bun pentru un comerciant harnic. Doritorii a se adresa la **Ioan Iltu**, proprietar în *Sorostin (Sorostely)* u. p. *Szászcsanád*. 166 5-5

Calfe de măsur

pe lângă leafă bună și ocupațiune durabilă se primesc la

Wilhelm Connerth

atelier de tâmplărie cu mașini mânate cu abur

Sibiu, strada Gușteritel No. 53.

179 2-3

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de iarnă în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: *Sacho, Jaquete, și haine de salon*, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „*Kaylam*“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 81 58-

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Voiești să te însori?

Suntem impaterniciți din partea mai multor dame (între cari unele cu copii nelegiuiti sau cu scări trupești etc), cu avere dela 5-500.000 cor. să le căutăm soți potriviți. Numai domni (și fără avere), cari au gânduri serioase și nu sunt împiedecați pentru o căsătorie grabnică să scrie pe adresa

L. Schlesinger
BERLIN 18, Deutschland

212 46-52

Vinuri de masă escelente,

litra cu 40 și 48 fileri la compătare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de viauri

148 60-

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie, nevoie și alte boale de aceste nervoase, să ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis și franco prin „Priv. Schwanen-Apotheke“, Frankfurt a M. (Germania). 16-52

Nr. 668-1910.

178 2-3

Publicațiune.

Comuna *Veștem* exarândează pe calea licitațiunei minuende, ce se va ținea în 2 August 1910, la 3 ore p. m., în cancelaria comunală, dreptul de pășunat cu oi din hotarul comunei pro 1910-1911. Prețul strigării e 1500 coroane. Vadiu 10 %.

Veștem, 6 Iulie 1910.

Primăria.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.,
Inlosoitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale la ștampă cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Riechter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2- să capată aproape în toate farmaciile. Deposit principal la **Iosif Török**, farmacist în *Budapesta*.

Farmacia lui Dr. Riechter la
„Leul de aur“ în Praga.

Șoseauă Elisabeta Nr. 5 nou.

Expediție zilnică. 242 39-

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc săpunul de lapte de *crin-Steckenpferd* (marca *Steckenpferd*) de *Bergmann & Co. Teschen a. E.* fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficace decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capată în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile etc. 40 22-40

Ocaziune rară!

Surprinzător de ieftin.
600 bucăți obiecte de podoabă numai cu fl. 1.76.

Un orologiu escelent de precisiune, aurit, cu garanță că umbliă bine 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; o cravată modernă de mătasă pentru domni, 3 bucăți batiste, 1 inel elegant cu peatră imit. pentru domni, un portmoneu elegant de piele, 1 escelentă oglindă de buzunar, 1 păreche de bumbi de mânșete, 3 bumbi la piept, 3% aur-dublu, unelte de scris de nickel, 1 album drăgălaș cuprinzând 36 de chipuri cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame parisian, elegant, (novitate), 1 păr. de butoni de peatră brilliant similă, foarte seducătoare, 3 obiecte de lux, mare veselie pentru tineri și bătrâni, 20 de obiecte de corespondență și încă alte 400 bucăți diverse obiecte, cari n'au să lipsească din nici o casă. Toate la elaltă cu orologiul, care singur prețuește acești bani, costă numai fl. 1.75. Trimiterea se face cu rambursă sau cu plata înainte trimisă prin casa de expedițiune 60 2-

A. GELB, Krakau Nr. 40/II.

CFJ

Portland și
Romancement
de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

Traverse

CFJ

Stucatură de trestie
Impletitură „Bacula“
Materialul de zidit în viitor.
Ieftinește orice zidire.

Tevi

de fier covăcit și fier turnat precum și fittings
Pumpe pentru fântâni și alte industrii
Sfredele de găurit pământul și la fântâni

Tot felul de articli tehnici

VH
W

Fier de Cudsir în rude, fier modelat, fier în rude și fier de încheiat
în 600 profile și dimensiuni se află în deposit.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Singurul institut de asigurare ardelen

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eține, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătitre simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte. 18 25-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1909 K 4.831,168-51
Capitale asigurate pe viață achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412-
sfârșitul anului 1909 (viață) 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de rezervă 2.309,387-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.